

Szatmári Zoltán, Fritz Péter

Eszterházy Károly Főiskola, Sporttudományi Intézet, Eger

College of Eszterházy Károly, Sport Science Institute, Eger

E-mail: szatmari.zoltan@ektf.hu

A 100 ÉVES DÉLMAGYARORSZÁG CÍMŰ NAPILAP ÖSSZES ÍRÁSAINAK VIZSGÁLATA A TESTKULTÚRA TÜKRÉBEN

100 YEAR DÉLMAGYARORSZÁG TITLE DAILY ALL THE EXAMINATION OF HIS WRITINGS IN THE MIRROR OF THE BODY CULTURE

Összefoglaló

A médiának mindig nagy szerepe volt, van, lesz az emberek életében. A média termékei, legyen az elektronikus vagy írott formájú mindig valamilyen tükröt tartanak a társadalom elé, ahol az emberek életmódja, szokása jól tükrözik az igényeket, szükségleteket (értékeket) egy adott korban. Nincs ez másként a testkultúra esetében sem.

A dolgozat egy centenáriumi évforduló tiszteletére íródott, melynek alapvető célja a Szeged és környékének napilapja a Délmagyarországtestkultúrához kapcsolható írásainak elemzése volt 1910 és 2010 között. Pontosabban arra voltunk kíváncsiak, hogy az újságban milyen tartalmi és formai változáson mentek keresztül a mai értelemben vett testkultúrához kapcsolható cikkek a 100 év alatt.

A kutatás egy körültekintően kidolgozott és kipróbált értékelési rendszerre épült, ahol az irodalmi elemzés módszerével került sor az adatgyűjtésre és egyszerű statisztikai műveletekkel az elemzésére.

Munkánk elérte célját, eredményesen sikerült hozzájárulni az évforduló színvonalas történéseihez. A vizsgálat legfontosabb eredményeként kihangsúlyozható, hogy a 100 év alatt a testkultúrával kapcsolatos publikációk közül a klasszikus értelemben vett sportos írások vezető helye továbbra is töretlen, míg az életmóddal kapcsolatos cikkek száma a feltételezésnél kisebb mértékben növekedett.

Kulcsszavak: centenárium, média, újság, testkultúra, sport, rekreáció.

Abstract

His role was big for the media always, is, it will be in people nation life. The media's products, let the one with an electronic or written form be somek indal-ways a mirror is held up to the society, where the people nationlifestyle, his hab-

it reflect the claims, needs well (values) in a given age. This is not differently in the case of the body culture.

The paper on the respect of a centennial anniversary was written, the fundamental aim of which Szeged and the analysis of Délmagyarország writings which can be joined to body culture was the daily of his neighborhood between 1910 and 2010. We were curious about how content it is in newspaper more punctually and the articles which can be joined to the body culture bought in the today's sense went through a formal change under the 100 years.

The research was founded on a tested assessment system drawn up cautiously where a row got to his data collection with the method of the literary analysis and with plain statistical operations his analysis.

Our work attained his aim, he managed to contribute to the high-standard happenings of the anniversary successfully. As the most important result of the examination can be emphasized, that under the 100 years with the body culture from among related publications the driving place of the sport writings bought in the classic sense in the future unbroken, while the number of articles is connected to the lifestyle the assumption was growing in a small measure.

Keywords: centenary, media, newspaper, body culture, sport.

Bevezetés

Az Önkormányzati Minisztérium Sport-szakállamtitkárság 2007-ben egy testkultúrával kapcsolatos pályázatot írt ki felsőoktatási intézményeknek. A pályázatot a „Rekreációs sport helyzetének vizsgálata a Szegedi régióban” című anyaggal nyertük meg. Ebben a kutatásban többek között az elektronikus és írott média szerepét is elemeztük a rekreációs szolgáltatást nyújtók szemszögéből.

Az eredmények egyértelműen bizonyították a helyi média meghatározó szerepét ezen a területen. A projektzárásra 2009 nyarán került sor, és lényegében az eredményeket értelmezve már ekkor kirajzolódott egy újabb kutatási lehetőség.

Kíváncsiak lettünk arra, hogy vajon itt Szegeden az elmúlt évtizedekben milyen változások jellemezték a lakosság rekreációval, egészséggel, mozgással kapcsolatos életmódját, és milyen forrásból szerezhettünk ehhez megbízható anyagot. Mivel hűséges olvasói vagyunk a „Délmagyarország” című napilapnak, és tudtunk a közeledő centenáriumi évfordulóról jött az ötlet, hogy ezt a szakmai kihívást össze lehetne kapcsolni ezzel a nemes eseménnyel.

Egy olyan anyag összeállítására gondoltunk, amelyben 100 évre visszamenőleg kigyűjtjük, összehasonlítjuk, elemezzük és értékeljük, a mai értelemben vett testkultúra területén (testnevelés, sport, rekreáció, életmód stb.) megjelent cikkeket, írásokat. Terveink szerint a lapban megjelenő írások meghatározott szempontok szerinti elemzése hűen fogja tükrözni azt a változást, fejlődést, amit az egyes időszakok jellemzőbb, fontosabb vagy éppen divatosabb testkultúrával kapcsolatos eseményei mutatnak be.

Az elképzelést tervezés, majd a megvalósítás követte. Az Intézeti egyeztetést (oktató, hallgató) követően felkerestük Lapcom Kft Délmagyarország Kiadót,

ahol a vezetés üdvözölte az ötletet és támogatásról biztosított minket. A továbbiakban a kiadó részéről Dr. Pintér Melinda PR vezető lett a kapcsolattartó.

A munka akkor vált hivatalossá, mikor 2009. szeptember 14-én megkötött az együttműködési keret-megállapodás az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Testnevelési és Sporttudományi Intézet valamint a Lapcom Kft Délmagyarország Kiadó között.

Kérdésfeltevés

Kutatásunkban az alábbi feltevésekre, összefüggésekre kerestük a választ.

1. A napilapban megjelent cikkek tartalma fokozatosan követi a változó társadalom változó értékeit, nevezetesen a klasszikus sport tudósítások mellett egyre nagyobb teret kapnak az egészséges életmóddal kapcsolatos írások.
2. Az elektronikus média térhódítása következtében fokozatos csökkenést mutat a nyomtatásban megjelenő Délmagyarország testkultúrával foglalkozó publikációk mennyisége.

A kutatásról

A kihívás több szempontból is különlegesnek nevezhető.

Először is ilyen jellegű, korszakokat átfogó vizsgálatot a sporttudomány területén legjobb tudomásunk szerint még nem nagyon folytattak, ezért nem volt lehetőség a mélyebb irodalmi elemzésre. Természetesen hasonló indíttatású elemzések léteznek (1, 3), sőt sporttal kapcsolatos cikkek elemzésével is találkoztunk (2). Ezekben az elektronikus irodalmakból néhány értékes a kutatásunkhoz illeszthető gondolatot használtunk fel. Érdekes és hasznos információkat szereztünk hazánk egyetlen médiafigyelő és -elemző szolgáltatójától (4). A témakörelemzés, a tartalomelemzés elméleti és gyakorlati alkalmazásáról jó és alapos irodalmat találtunk (5, 6).

Másodszor a kutatás személyi, tárgyi és egyéb feltételeit az elejétől a végéig nagyon gondosan ki kellett dolgozni, mert óriási mennyiségű adattal kellett megbírkózni.

A vizsgálatok elvégzésére olyan hallgatókra volt szükség, akik szakmailag hiteles, érett személyiségként átérzik a tevékenység súlyát, kihívásként értelmezik a feladatot, csapatban képesek gondolkodni, valamint távlatokban is tudnak tervezni. Részükre a kutatás természetesen majd olyan előnyökkel is járt, hogy a projekt megtanította őket csapatban dolgozni, a szakmai tudás elmélyítése közben fontos kutatási ismereteket elsajátítani és nem mellesleg a szakdolgozattal kapcsolatos feladatok teljesítésére is komoly lehetőség kínálkozott.

A jelentkezés önkéntes alapon történt. A programban összesen 26 fő vett részt, akik kivétel nélkül a JGYPK másod-, illetve harmadéves Rekreációs-szervező szakirányú, illetve Testnevelő-edző alapszakos hallgatói voltak. Közülük nyolcnyolc fiatal volt az, aki a magját képezte a csapatnak. A vizsgálat során

a szakmailag hiteles munka sem okozott gondot a hallgatóknak, hiszen tanulóik során már teljesítettek olyan kurzusokat, melyek ismerete szükségként jelent meg ebben a kutatásban.

A program koordinálását illetően két olyan hallgatót sikerült találnunk Tóth Judit és Németh Andrea személyében, akik hatékonyan szervezték és irányították a kutatást. Rendszeresen megbeszéléseket hívtak össze, tájékoztattak az eseményekről, összegyűjtötték valamint feldolgozták a leadott anyagokat, feladatokat határoztak meg, és minderről folyamatosan tájékoztatták a projekt vezetőit.

A kutatás ideje alatt külön portált üzemeltettünk anaprakész állapot fenntartása érdekében.

A kutatás megkezdése előtt pontosan tisztázni kellett a mit kutatunk, és hogyan elemzünk kérdést. A vizsgálat lényegében az irodalmi elemzés módszeren alapult, amihez egy olyan csoportosítást kellett kidolgozni, ami kulcsa a programnak, tehát tartalmilag a lehető legjobban lefedi a kérdéses területeket.

A pontos elemzési rendszer kidolgozása során a következő területek kerültek a vizsgálat központjába.

- **SPORT:** Az 1997-es Európai Sport Charta 2. cikkelye alapján, minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése, vagy a különböző szintű versenyeken eredmények elérése céljából.)
- **REKREÁCIÓ:** Szabadidőben, a tevékeny pihenés érdekében végzett minden olyan kulturális, társas, játékos és mozgásos tevékenység, melyet a napi fő elfoglaltság által okozott fáradtság, feszültség feloldása, a testi-lelki teljesítőkészség és képesség helyreállítása, fokozása érdekében tesz az ember.
- **ÉLETMÓD/EGÉSZSÉG:** Alapelveit sajátos rendezőelvek határozzák meg a táplálkozás, a rendszeres fizikai aktivitás és pihenés terén. Hozzá tartozik még a problémamegoldó magatartás, a megfelelő stresszoldó technikák alkalmazásának képessége, az optimista élet szemléletre törekvés. Az igényes és az egyén számára értéket adó, hasznos, egészsége megőrzése szempontjából pedig szükséges szabadidő eltöltésének képessége az életmód alapja. Kétezer évvel ezelőtt már a görögök is nagyon fontosnak tartották az ésszerű táplálkozást, a tornát, a friss levegőt, a nyugodt életmódot.
- **WELLNESS-TURIZMUS:** A tudatfejlesztésnek és az életstílus változtatásának egy aktív folyamata, amely az egészség és a személyes jó közérzet magasabb színvonalához vezet. A folyamat szó arra utal, hogy itt egy állandóságról van szó, amely az ösztönző erejét a személyes elkötelezettség iránti képességéből és az életminőség tartós biztosítása iránti felelősségből meríti. Egyrészt az ember állandó életvite-

lén és munkarendjén (lakásán és munkahelyén) kívüli valamennyi helyváltoztatás és tevékenység, bármi legyen azok konkrét indítéka, időtartama és célterülete, másrészt az ezzel kapcsolatos igények ki-elégítésére létrehozott anyagi-technikai és szervezeti feltételek, valamint szolgáltatások együttese.

Egy próba vizsgálat eredményeit felhasználva az előbb említett területekből kiindulva az „éles” vizsgálatához a következőfontosabb kategóriák körvonalai bontakoztak ki:

- a) **Politika, reform, jogszabály, egyesület, szakosztály:** Állami jogszabályok, önkormányzati rendeletek. Egyesületek, klubok, szakosztályok és egyéb szervezetek létrehozása, élete, megszűnése.
- b) **Verseny, mérkőzés, meccs, tudósítás, eredmény:** FTV, minden olyan írás, esetleg cikkekben interjú, ami sporttal kapcsolatos pl.: kosárlabda mérkőzés, olimpiai eredmények, atlétika, labdarúgás eredmények, táncverseny, sakkverseny stb. Ebbe beletartozik a külföldi, illetve hazai eredmény is (külföldi sportoló is!)
- c) **Létesítmény átadás, felújítás:** FTV épület, intézmény, központ létrejötte, átalakítása, felújítása. Rekreációs céllal pl.: a mai szegedi fürdő.
- d) **Rendezvény, felhívás:** FTV programok, műsorok, előadások lebonyolítására vonatkozó információk. pl.: táncverseny
- e) **Különlegesség:** FTV, minden olyan cikk, tudósítás és kísérlet, amit nem lehet egyik kategóriába sem besorolni pl.: XY cigánykerékkel akart eljutni A pontból B pontba
- f) **Prevenció:** FTV megelőző intézkedések, módszerek.
- g) **Keresztretjvény, kvíz, totó-lottó:** FTV nyereményjátékok, nyerőszámok, találós kérdések.
- h) **Kitüntetés, kinevezés:** FTV területen belül személyek, szervezetek, intézetek érdemei, kitüntetései, helyezési.
- i) **Katasztrófa, tragédia, halálest:** FTV, minden olyan személy, aki a sporttal kapcsolatba hozható. Nem gyászjelentés!
- j) **Kérdezz-felelek:** FTV, különböző olvasói vélemények és szerkesztő által válaszolt „kis riportok” a sport, rekreáció és egészséges életmód területén. Pl.: Csörög (ez a neve a „Délmagyarországban”).

AFőbb Területekre Vonatkozóan a következő kategóriák kerültek felállításra: sport, rekreáció (szellemi, mozgásos), egészség, életmód, szépségápolás (kozmetika, szájvíz stb.), wellness, turizmus (idegenforgalom, hotelekkel kapcsolatos cikkek), a továbbiakban FTV (1. táblázat).

1. táblázat / 1. table: A vizsgált kategóriák és területek / The examined categories and areas

	SPORT	REKREÁCIÓ		EGÉSZSÉG / ÉLETMÓD	WELLNESS TURIZMUS
		SZELLEMI	MOZGÁSOS		
Politika, reformok, jogszabály módosítás, Egyesület, szakosztály megalakulása					
Verseny, mérkőzés, meccs, tudósítások, Eredmények					
Létesítmény átadás, felújítás					
Rendezvény, felhívás					
Különlegességek					
Prevenció					
Kitüntetések, kinevezések					
Keresztretjtvény, kvíz, totó-lottó					
Katasztrófa, tragédia, haláleset					
Kérdezz-felelek					

A „Délmagyarországban” megjelenő írások tudományos igényű vizsgálatához szakmai segítséget is kértünk. A hallgatóinknak először a kiadó egy munkatársa tartott eligazítást egy cikk elemzésének szempontjairól, majd dr. Pajor Enikő az SZTE JGYPK a Felnőttképzési Intézet Könyvtár- és múzeumpedagógia szakcsoportjának docense nyújtott nélkülözhetetlen segítséget a kategorizálás szempontjait illetően.

Az anyaggyűjtést illetően szerencsésnek mondhattuk magunkat, hiszen a „Délmagyarország” című napilap összes száma fellelhető volt a szegedi Somogyi Könyvtárban. Igaz, az utóbbi 20 év kivételével a lapok nem voltak digitalizálva, így az eredeti példányokkal dolgoztak a hallgatók.

Az elemző munka 2009 októberétől 2010 májusáig a következő módon zajlott le. A kis kutatók az elfoglaltságukat és a könyvtár nyitva tartását összegegyeztetve befáradtak a könyvtárba, a procedurák elintézése után megkapták az adott évfolyam lapszámait, majd az újság áttekintése közben az előzőekben bemutatott témakörök és területeke alapján kigyűjtötték és rögzítették a kutatás szempontjából releváns írásokat.

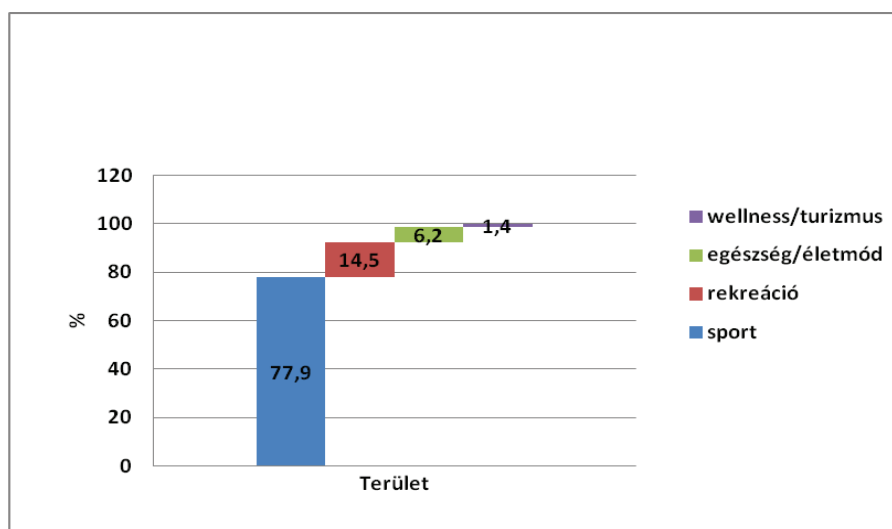
Egy adott újság ilyen irányú elemzése (évfolyamtól, terjedelemtől és begyakorlottságtól függően) kb. 10–20 percet vett igénybe. Nem nehéz kiszámítani, hogy ha a 26 hallgatóra fejenként több mint ezer lap jutott, akkor ez személyen-

ként (egy átlagos 15 perces elemzést figyelembe véve) több mint háromszáz órát, azaz tíznél több teljes napot vett igénybe a kutatás hét hónapja alatt. Ezek a számok önmagukért beszélnek és első sorban a hallgatók kitartó munkáját dicsérik.

Eredmények

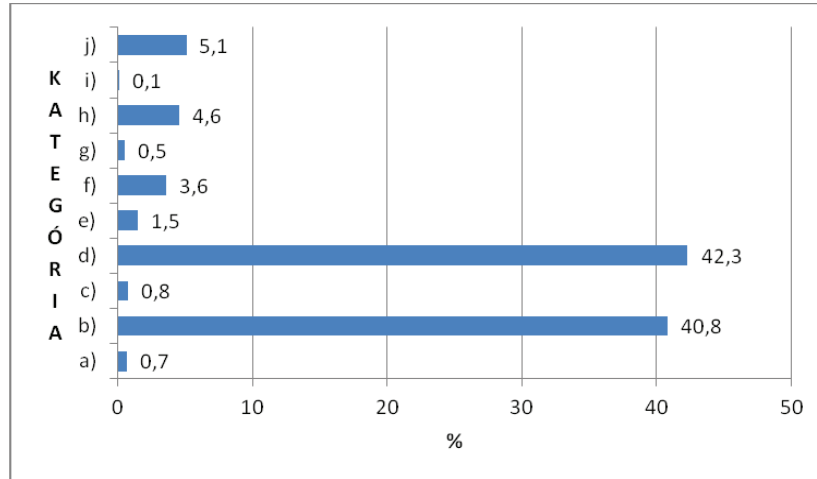
A kutatás eredménye alapján száz évre visszamenőleg a „Délmagyarország” című napilap több mint 300.000 a vizsgált kategóriákba illő cikket, írást és jelentést publikált. Ez hatalmas mennyiségű adat, és természetesen ezzel összefüggésben rengeteg eredmény is napvilágra került. Terjedelmi okok miatt azonban most, csak a legfontosabbnak tartott eredményeket tárjuk az olvasó elé.

Az első ábrából egyértelműen kiolvasható, hogy a „**Sport**”-tal foglalkozó írások száma óriási fölényben van a többi területhez képest, míg a „**Wellness/turizmus**” tartalmú cikkek százalékos aránya igencsak gyerekcipőben jár az összesített adatok tükrében.

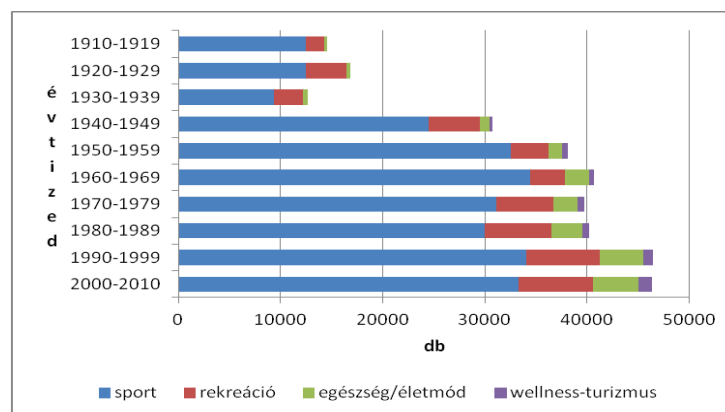
2. ábra / 2. figure: A vizsgált területek százalékos aránya / The percentileproportion of the examined areas

A vizsgálat összevont kategóriáinak százalékos eredményei közül a „**Verseny, mérkőzés, meccs, tudósítás, eredmény**” és a „**Rendezvény, felhívás**” kiemelt módon (a kettő együtt több mint 80%-ot képvisel) vezeti a mezőnyt. Az egy százalék alatti kategóriák a következők: „**Politika, reform, jogszabály, egyesület, szakosztály**”, „**Létesítmény átadás, felújítás**”, „**Katasztrófa, tragédia, halálest**” (2. ábra).

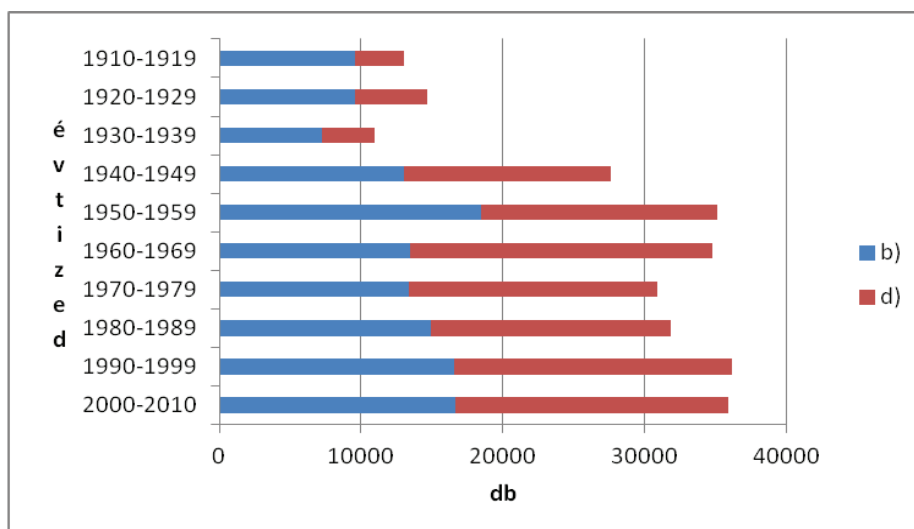
3. ábra / 3. figure: A vizsgált kategóriák százalékos eloszlása / The percentiledistribution of the examinedcategories

Évtizedekre lebontva a vizsgált területek eredményeit ismét figyelemreméltó számokkal találkozunk. A szemléletesebb bemutatás érdekében azonban a százalékos értékek helyett a kigyűjtött darabszámokat tüntetjük fel a 3. ábrán. Az adatok meglehetősen beszédes módon mutatják be a „Sport” vezető szerepét bármelyik évtizedet is vizsgáljuk. Érdekes, hogy a „Rekreáció” és az „Egészség/életmód” írásai már a legelső évtizedtől kezdve jelen vannak az újságban, azonban látványos fejlődést az évtizedek során egyedül az utóbbi terület mondhat magáénak. A kutatás szerint a „Wellness/turizmus” csak az 1940-es évtől jelenik meg, és még a mai napig is csak a legkisebb szeletét adja a testkultúrával foglalkozó írásoknak.

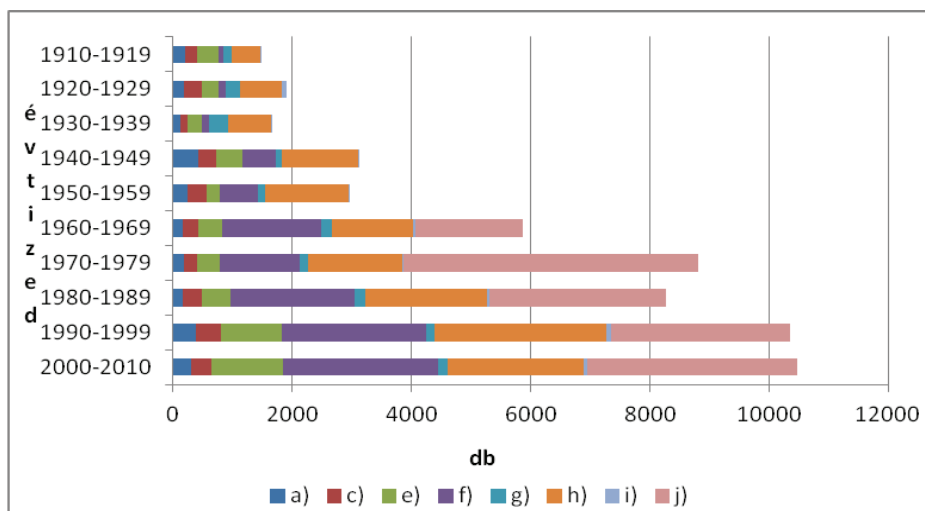
4. ábra / 4. figure: A vizsgált területek évtized, illetve darabszám bontásban / The examinedareasdecadeconcernedbypieceindismolition

A vizsgált 10 kategória évtizedekre lebontott aránya szintén érdekes képet tár az olvasó elé. A kategóriákban megjelenő értékek összesített darabszámokban mutatják be a „**Verseny, mérkőzés, meccs, tudósítás, eredmény**”, illetve a „**Rendezvény, felhívás**” meggyőző fölényét (4. ábra). Ezek a számok a többi kategóriához képest olyan magasak, hogy csak külön ábrán érdemes bemutatni őket. Ki kell emelni a „**Rendezvény, felhívás**” tartalmú írásokszámának meghatározó szerepére, hiszen az első három évtizedet és az ötvenes éveket leszámítva ez a terület az, amely legtöbbször jelent meg a „Délmagyarország” hasábjain.

5. ábra / 5. figure: A vizsgált b) és d) kategóriák darabszáma évtizedenként / The examined b) and d) the number of pieces of categoriesdecade

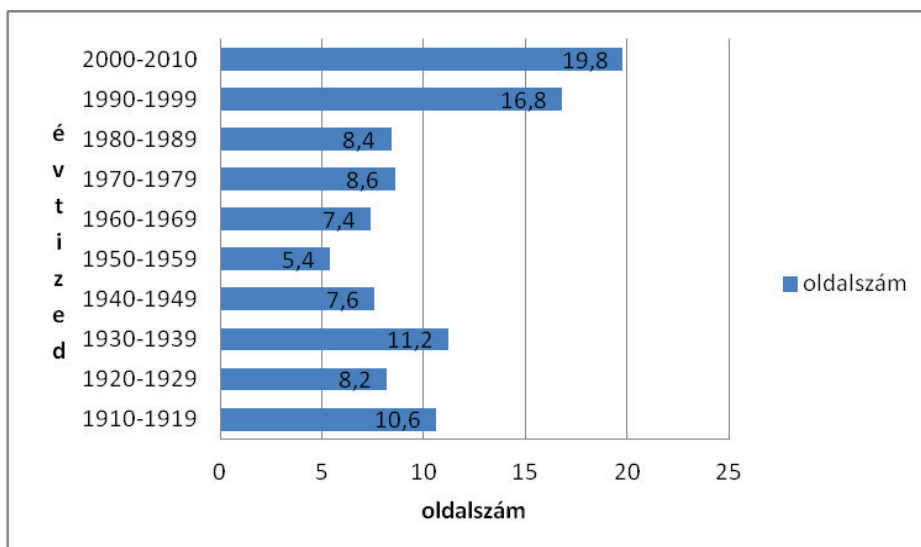
A többi kategória darabszámokban összesített évtizedes értékeit bemutató táblázat első látásra a többnyire folyamatosan és arányosan növekvő számokat tükröz (5. ábra). Ez alól talán csak a „**Keresztrejtvény, kvíz, totó-lottó**” és a „**Katasztrófa, tragédia, halálesté**” kivétel. A kategóriák – egy kivételével – mindegyike folyamatosan szerepel a vizsgált száz évben, természetesen más és más arányokban. Az említett kivétel a „**Kérdezz-felelek**” tartalmú rész jelenti, amely csak az 1960-as évektől kezdve jelent meg az újságban.

6. ábra / 6. figure: A vizsgált a), c), e), f), g), h), i), j) kategóriák darabszáma évtizedenként / The examined the), c), this), f), g), h), i), j) the number of pieces of categories decade

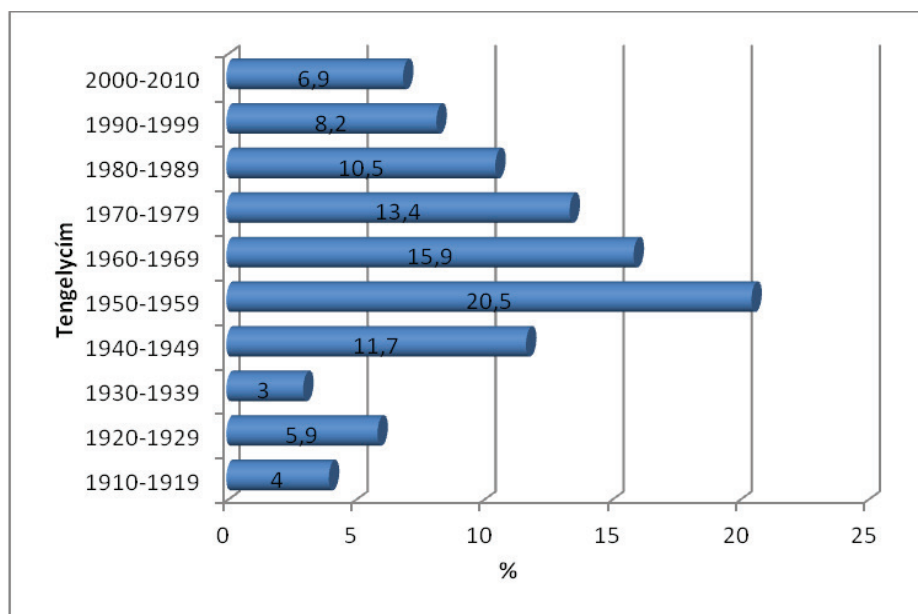
Az eddigi eredményeket elemezve véleményünk szerint objektívabb számokat kapunk, ha a kutatásból származó különböző értékek (százalék, darabszám) összehasonlításánál az adott évtizedben kiadott újság oldalszámát is figyelembe vesszük. Ugyanis egyáltalán nem mindegy, hogy például 6 vagy 22 oldalon jelenik meg a lap, mert akkor ennek függvényében az egy oldalra eső ugyanazon számú testkultúrával foglalkozó írás egészen más arányokat fog képviselni.

A 6. ábra tehát az egyes évtizedek lapszámátlagát szemlélteti. Az értékekből jól kiolvasható a néhol többszörös oldalszám különbség, pl. az 1950-es évekhez képest közel négyszeresére nőtt a legutolsó évtized átlagos lapszám terjedelme.

7. ábra / 7. figure: A vizsgált évtizedek lapszámterjedelmének átlaga / The average of the pagenumberextent of the examineddecades

A gondolatmenetet tovább folytatva összefüggést kerestünk az évtizedekre lebontott lapszámok, és az azokban az időszakokban megjelent testkultúrával foglalkozó publikációk száma között. Ennek vizsgálat meglepő eredményt produkált. A 7. ábra kifejezően mutatja be, hogy az előző évszázad közepén a vizsgálatban szereplő öt terület összesített értéke érdekes módon a 40–50–60-as években volt a legmagasabb az oldalszám átlaghoz viszonyítva. Azóta ez az arány folyamatosan csökkent, tehát hiába nőtt folyamatosan az elemzésben szereplő írások száma, az nem tartott lépést az oldalszám növekedésével.

8. ábra / 8. figure: *A vizsgált írások száma évtized/oldalszám átlagolt összefüggésében / The number of the examined writings/decade/in the averaged context of a page number*

Összefoglalás

Kutatásunk arra keresett választ, hogy a centenáriumi évfordulóját ünneplő „Délmagyarország” című napilap milyen testkultúrával kapcsolatos cikkei jelentek meg az 1910-es évektől 2010-ig. Kíváncsiak voltunk azokra a változásokra, amelyek a sport, rekreáció, életmód, egészség, wellness és turizmus tartalmú írások területén végbementek az elmúlt száz év alatt. A vizsgálat tehát alapvetően a mennyiségi arányokra helyezte a hangsúlyt, és az elemzésben használt kategóriák, illetve területek felhasználásán, valamint a kapott eredmények elemzésén keresztül próbálta értelmezni és összehasonlítani az egyes évtizedek testkultúrával kapcsolatos eseményeit.

Az elemzés kulcsa egy olyan táblázat megalkotása volt, amely a lehető legnagyobb mértékben lefedi a vizsgált összetevőket. Rövid kísérletezést követően a kutatásra megfelelően felkészített hallgatók segítségével öt területet, illetve tíz kategóriát rögzítettünk, majd ezek felhasználásával tíz éves felbontásban elindult az adatgyűjtés, melynek telephelye a Somogyi Könyvtár volt.

Az elemzés során nem tettünk különbséget az írások terjedelme között, illetve nem vettük figyelembe a képeket, rajzokat, karikatúrákat sem.

Az eltérések látványosabb szemléltetése érdekében az adatok többségét százalékos összefüggés helyett darabszámok alapján hasonlítottuk össze.

A munkában 26 kis kutatójátszotta a legfontosabb szerepet, akik kivétel nélkül a JGYPK Rekreáció-szervező szakirányos és Testnevelő-edző alapszakos hallgatói voltak és időt valamint fáradságot nem kímélve gyűjtötték az adatokat.

Tanulmányunkban bemutatott eredmények alapján kijelenthető, hogy a száz évre visszamenőleg a „Délmagyarország” című napilap a testkultúrális területen belül kiemelten a sport jellegű írásokkal látta el leggyakrabban olvasóit. Feltehetőleg az adatok mögött az egyes időszakokban tapasztalható olvasói igény húzódik meg, de ez az állítás további kutatást igényel. Ez az arány olyan magas, hogy a többi vizsgált öt terület adatainak összesítése is alig ötödét adja a teljes eredménynek.

Érdekesnek találjuk, hogy rekreációs tartalmú írások már az elemzett első évtizedtől kezdve megtalálható az újságban ugyanúgy, mint az egészség/életmód területe bár ez utóbbi jóval szerényebb mértékben. A wellness/turizmus azonban csak a XX. századtól második felétől kapott helyet az újságban, ami ismerve a társadalmi és gazdasági eseményeket természetes dolog. Az évtizedekre lebontott öt terület egymáshoz viszonyított arányát szemlélve azonban nem lehet kimutatni látványos különbséget az eredmények között.

A vizsgálat másik nagy vonulata a tíz testkultúrális kategória alapján történő elemzés, mely alapján tíz éves bontásban elemeztük az írásokat az 1910-es évektől napjainkig. A kapott eredmények alapján két kategória („Verseny, mérkőzés, meccs, tudósítás, eredmény” és „Rendezvény, felhívás”) közösen szerezte meg az első helyet, méghozzá döntő fölényrel. Nyilván az arányok mögött is elsősorban az olvasói szokások és igények húzódnak meg, bár ezt a feltételezést meg kell még erősíteni.

A többi kategória közül a „Kérdezz-felelek” jellegű írások száma emelhető ki annak fényében, hogy az olvasó csak az 1960-as évektől kezdve ismerhette meg ezt a kategóriát. Az idő múlásával néhány kivételtől eltekintve a kategóriák számában általában növekedés tapasztalható. Említést érdemel a „Prevenció”-s tartalmú cikkek, melyek a legelső évtizedtől kezdve helyet kaptak az újságban, de arányuk nem emelkedett említést méltóan.

Az eredményeket illetően még egy összefüggésre hívnánk fel az olvasó figyelmét. Nevezetesen az egyes évtizedekben megjelent napilap oldalszám átlaga meglehetősen nagy szórást mutat. Így a tíz éves periódusokban kapott testkultúrális cikkek számaránya önmagához viszonyítva nem mutat reális képet. Ha az eredményeknél az oldalszámot is figyelembe vesszük, akkor az a furcsa helyzet áll elő, hogy az 1950-es évek adatai mutatják a legmagasabb testkultúrális cikk/oldalszám arányt, majd ez az érték folyamatos csökkenést jelez napjainkig.

A „Délmagyarország” című napilap az eltelt száz év során tehát alapvetően nem sokat változtatott a testkultúrális cikkek tartalmát illetően, hiszen bármely évtizedet is vizsgáltuk, mindig az ún. sportos témák események, eredmények, tudósítások játszották a vezető szerepet. Ezt követték a könnyed szórakozást és szerencsejátékkal kapcsolatos írások. A rekreáció, egészség, életmód, prevenció írásai a vizsgálat eredményei alapján nem értek el átütő növekedést a XXI. század közeledtével. Ez elmondható az utolsó évtizedekre is, annak ellenére, hogy a

társadalmi igények egyre jobban preferálják ezeket a területeket. A wellness és turizmus pedig végkép perifériás kategóriának számít a napilap eddigi életében.

A vizsgált száz évben az újság főszerkesztői tehát közel azonos módon gondolkodtak a testkultúrális események publikálását illetően bár, ha az egy oldalra eső ilyen tartalmú cikkek számát vizsgáljuk évtizedenként, akkor az 1950-es évektől kezdve ez az érték egyértelműen csökkenő tendenciát mutat. Persze tagadhatatlan, hogy a klasszikus értelemben vett sporttal kapcsolatos területek és kategóriák markáns értékei mellett más jellegű a kutatásban elemzett események publikálásainak növekvő száma is felfedezhető.

Az eredmények alapján azonban elmondható, hogy a kapott arányok meglehetősen stabil értékeket képviselnek sőt, ha összevetjük a jelenlegi oldalszámot az 1950-es évekkel, akkor ma kb. egyharmados csökkenést rögzíthetünk a cikkek, írások számát illetően. Ezt természetesen csak tényként említjük, hiszen a „Délmagyarország” jól elemzett és átgondolt „cikkpolitikája” a mai viszonyok között ezt az arányt tartja a megfelelőnek.

Irodalom

1. Garazsi D.: Egy olimpia, három olvasat (www.medianyelv.com/index.php?)
2. Gáldiné G. A: Sport és társadalmi nem a 21. század elején a média tükrében Magyarországon
(http://phd.sote.hu/mwp/phd_live/vedes/export/galandrea.m.pdf)
3. Zsuppányi Zsolt: Az önkormányzati korrupció a sajtóban
(www.kszk.gov.hu/data/cms29529/05_resztan_zsuppanyi_sajto_070110.doc)
4. www.medianyelv.com/index.php?
5. http://elib.kkf.hu/edip/D_13763.pdf
6. www.herman-szhely.sulinet.hu/stuff/erettsegitemakkozep.doc